

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó mind a közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlertek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A Muraközi tiszti önszegélyző szövetkezet, a Csáktornyai takarékpénztár, a Muraközi takarékpénztár sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapecsten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Danb G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyitlér petísora 10 kr.

A lelkészek a szöszékről, a honatyák parlamenti padokról, az újságírók lapokban, a nemzetgazdák szakmunkákban hirdetik és panaszzolják, hogy földnépünk, a pár barázdás gazda osztály végveszélyben van, mert míg elemi csapások, sanyaruan termő évek látogatják folyton s apaszják jövővelmét, évről-évre a nagyobb tőkével szemben vívott verseny sikertelensége alakjában rájuk nehezöd terhek egyre sokasodnak felettük s ez által helyzetük ma holnap elviselhetetlen lesz.

A nagy közönség meghallgatja e beszédeket, elolvassa az erre vonatkozó cikkeket is, azután nem törődik velük tovább.

A ki kedvező viszonyok között van, az köszönös marad, mert sorsával ki van békülve, a ki pedig rászorulna, hogy az elpanaszolt bajok orvosoltassanak, mert azokban ő is szenved: az azért marad télen, mert vagy nem ismeri a nyomorból kivétel utat, vagy gyengének érzi magát a kezdeményezésre. A kiknek végre lenne erejük segíteni, azok sajnálják feláldozni kényelmüket és így a kezdeményezést mindenki mástól várja.

Legtöbb az államra szeretne támaszkodni s ezek nem vetnek számot azzal, hogy bár az állam sokat tehet e bajok enyhítésére, azt véglegesen csak a társadalom maga képes megorvosolni egy hatalmasan felpezsdülő s szilárdan kitarító tevékenység által.

Mert mit tapasztalunk a népnél?

Sorsával és a fennálló intézményekkel elégedetlen s látva azt, hogy tőle csak veszek el folyton, anélkül, hogy helyette adnának is cserébe segélyt: hibáztatja a létező viszonyokat, melyek szerinte mindenkire nézve kedvezők és rája nehezülnek aránylag legnagyobb súlylyal.

Tényleg úgy van, hogy az ő sorsával nem törődik senki. Szükségében nem akad támasza, tanácsadója, hanem engedik menni a saját korlátolt esze után, mely igen ritkán képesit okos tanácsccsal ellátni, mert egyrészt nem ismeri a boldogulhatás, módjait, másrészt pedig hiányzanak is a társadalom közönszei miatt azon intézmények, melyek őt a veszedelemtől kiragadni lennének hivatva.

Így aztán mit tapasztalunk?

Ha a fél vagy negyedtelkes gazda megszorul, ha betegség teszi egy időre kereset-

képtelenné, vagy barma elpusztul; ha rossz termés vagy elemi csapás folytán, ha oly helyzetbe jut, hogy árverés fenyegeti néhány talpalatnyi földjét, házikóját és az uzsorások kezébe adja magát, kik pillanatnyi zavarából oly áron segítik ki, hogy minden utánna vész.

A város messze van, tán nagy dolog idő is állott be, mely akadályozza, hogy ily hosszú utat tegyen, de meg a városban csak nagyobb pénzintézetektől vehetne kölcsönt, mely miatt kezeseket kellene szereznie, vagyonát megbecsülnie, betábláztatnia és így oly hosszú processus után juthatna segélyhez, hogy mire azt megkapná, akorra már talán romlása be is kövélkezett. De még egyéb is visszatartja attól, hogy ide forduljon. Egyszerű korlátolt észével fél a nagy urakhoz menni, könyörgésével alkalmatlankodni, tartózkodóbb, semhogy a takarékpénztár ajtaján hetekig tartó habozás nélkül be merne lépni s fél is, hogy ott becsapják, mert az ismeretlen urakban nem hisz, azt tartja róluik, hogy azok az ő eszén tul akarnak járni.

Ezért megy aztán a falusi szatócshoz, korcsmárhoz vagy a jó ég tudja elősorolni még mi minden titulus alatt szereplő apró uzsoráshoz; ezt ismeri, találkozik vele minden nap, látja, hogy az barátságosan,

elhagyatottságát kis fiával együtt a titkon érzett szükség körré között vergődve.

Az ajtón kopogtak. A nő megrázkódott és gondolataiból felébredve, heboesájtá a jövevényt. Egy inasgyerek volt az, jó csomag varrni való keztyűt hozott és egy pár tuczt elrontott készlet is. igazítani valót, a gyáros úzene:ével.

— Asszonyom, mondá, azt üzenete Fekete János ur, hogy máskor jobban varrja meg a keztyűket, mert ha még egyszer úgy lesznek megcsinálva, több munkát nem fog adni soha. Inkább elküldi a keztyűket Sziléziába, ott ugy is olcsóbbin és jobban megcsinálják azok a rászorult szegény népek; azt is üzenete a gazdám, hogy ő nem ad ilyen rosszul elkészített pár keztyű varrásért 10 krajczárt, mert Sziléziában megvarrják neki jól párját 6 krért.

— De fia, mit tegyek most ezekkel a kész keztyűkkel? Én nem látam semmi hibát bennök; az istenért, mit csináljak velök, mit fizet az ur?

— Hát azt, hogy tessék mindegyikről lefejteti a szegőbört a gomblyukaknál és csinálja meg valamennyin a lyukakat, mert ez a gomblyuk nem arra való, hogy még pénzt is adjon érettök.

— Oh Istenem, hiaz ez fél munkája a keztyűnek, mert azt nem lehet géppel készíteni. Vajjon mikor lesznek készen vele?

— Én kérem nem tehetek róla, az ur így parancsolt és tetszik tudni, hogy az ur milyen szigorú.

— Tudom, tudom.

— Mit mondjak, mikor lesz megígázitva, mert azt üzenete a mester, hogy e munka sietős.

— Mondja meg fiacskám, hogy meg lesz holoap estére.

Ezzel távozott a keztyűsinas, hagyván maga után mélyeséges kétségbeesést.

— Mert te, oh ifju nő vagy ifju gavallér, ki e keztyűknek párját fizeted egy osztrák forinttal és pár hatossal, te, aki bírálgtva veszed meg a keztyűt és könnyelmű gondatlansággal viseled, honnét tudnád a t, hány könyvesebb hullt arra a szines horgolt selyemcsizfázatra, hány fenyegetéstől zugott a szegény varrónő feje, ha ferdén találta varrni az ujjak közötti kis betéteket vagy nagy sietségében gyöngén erősítette meg a gomblyukakat. Honnét tudnád te azt, hogy 6 krajczártól 10 krajczárig fizetik párjának varrását, belecsámítva a hozzá szükséges hajszálvékony selyemfonalat is.

... Hiszen így is, ha igyekszik egy jóra való varrónő, reggel hat órától este tíz óráig lehetséges tiz párt megvarrni: nem elég ez egy más munkára képtelen ur asszonyságnak? No, az igaz, hogy a szem nem bírja ki sok évig, de a meddig bírja (ugy négy-öt évig) mégis csak jó kereset az. Így beszél Fekete János ur a gyáros ki 40 szerencsétlen páriának adott kenyereit(?)

Gyakran, mikor a tömegbe összegyűjtött munkát, a kiszabott keztyűket ládacsámra küldte el Sziléziába varrni, ilyenkor munkáért esedezelni mentek hozzá a varrónők. Fekete János nadrágja zsebébe dugott kézzel, cifra aranyárgás, ezüstbajtos pongyola sapkával a fején sétált lütyőrészve le s fel holtjában s csak amugy félválról odaszólt a munkánók felé:

— Nincs munka, most menjenek sétálni; három-négy napig nem is lesz munka; jól fog esni kegyeteknek egy kis séta! És ezzel hátt fordított, jelezve, hogy a kiállgatásnak vége; — a 3 helyett 5 napi munka nem kapás terhe alatt — ki mert volna tovább is fecsegni?

(Vége következik.)

A „Muraköz” tárczája

A kosztadóné.

Irta: ZILAHY ÁGNES.

Egy januári délutánon apró, sítáló eső hullt, hullt szakadatlanul. Varrógép mellett barna szemű, piros ajku, magas termelű s elegáns kinézésű nő ült; mélyen elgondolkozva tekintett ki az ablak alatt sárga, dagadt hullámokkal hőmpolygó folyóra. A gép állt, a kéz pihent, a nő szomorú arczán egymást váltották fel a különböző kifejezések.

A zugó folyóról eszébe jutott milyen utja volt egyszer gyermekkorában az édes anyjával; egy óriássá nőit kis folyó hidján mint vágatott át a négy ló által vont kocsi és visszaemlékezett, oh! hogyan szakadt le a jármű alatt a hid éppén a szilárd földre érés előtt. Ötet az erős zökkenés kidobta messze, a puha lövényre: édes anyját pedig bele a mély folyóba. A pusztia kis oláh faluban nem volt egy lélek sem közel, aki megmenthette volna. Eszébe jutott a bal orsnak ez után következő hosszú sorozata; ragyogó szép ége daczára (mely már hervadóban, melyről akkor ő maga tudott legkevésébbet) szerencsétlenül kiűzött házasága, ami csak azért történt hamar és válogatás nélkül, mert egy egészen árva leány, ha vagyonra van is, örökké csak hanyódik. Aztán elshantak emlékezetében a korhely, kártyás férj mellett eltöltött gyermekek, tapasztalatlan évek, a vendégek számára örökké nyílt háztartás, a sok magasztalás a pompás konyháért, a kellemes hangulatért, a nyájasságtól olvadozó pohárköszöntők a sikerült mulatságra és most mennyire érezte

biztatólag beszél vele s hamar adja azt a kis pénzt, melyre neki szüksége van — és felveszi tőle bármily kamatra. Oly pénzhez jut melyet pontosan nem kell fizetnie, hanem a lejáratkor még adnak is, hozzá szívesen; könnyen jut segélyhez, nem szorongatják érte s így bőven költelezik.

Mikor pedig fizetésre kerül a sor: úgy elszámol hitelezője, hogy akár a koldusbot-hoz folyamodjék. Akkor aztán elkecsereedik s a bódító pálinkában keresi kétségbeesése orvosságát és a kicsapongó élet elszoktatja a munkától végkép s így vagyonának utolsó romjai is a korcsmáros zsebébe kerülnek. És szomorú példáján nem oknak még sem, mert alig van oly kisebb gazda, ki meg ne szorulna s annak gyors segélyt a mostani viszonyok között csak az uzsorás ad. kinek házából menekülni nem tud, aki egyszer belekerült.

Ezen segíteni kell nemcsak a földet turó szegény nép, hanem a közérdekében is.

Egy józan életű, vagyonos, erkölcsös érzületű földmivelő osztály képezhető ma nálunk az állami és társadalmi rend leg-szilárdabb alapját.

Alkalmat kell tehát nyújtani arra, hogy a nép anyagi helyzete javuljon, mert ez maga után vonja a gondolkozás világosságát, az érzések és kedély nemességét is.

Ha a nép látja, hogy sanaruságában segítik — hálás lesz. Ha munkája gyümölcsözők, helyzete annyira javul, hogy existenciája veszélynek nincs többé kitelve: az irigység, rosszakarat, büns gondolatok csirájá kivesz belőle és leghatalmasabb védője ő lesz annak az állami és társadalmi rendnek, melyben látja, hogy boldogulása lehetséges.

Oda kell azért hatnunk, hogy a népet kiemeljük az anyagi romlás és erkölcsi mételey fertőjéből.

Dr. Gidófalvy István.

Néhány szó a phylloxera ügyben.

Nem az irói viselkedés, hanem egyedül kedves szülőföldem anyagi ügyeinek érdekében lépek fel akkor, midőn e szerény soraimat a muraközi t. szőlőbirtokosok nagybecsült figyelmébe ajánlom.

Tudva azt, hogy Muraköz szőlőterületén már mind a három főszőlővidéken észleltetett a phylloxera jelenléte, bele kell törődnünk ama szomorú gondolatba, hogy összes szőlőink meg fognak támadtatni e veszedelmes rovar által s csak idő kérdése é válik azok fentarthatása.

Ne csüggedjünk azonban el e komoly veszedelemmel szemben; szorgalommal, szívós kitartással, erélyességgel bátran mérközhettünk e bajjal s hiszem, hogy nemes küzdelmünk nem fog meddő maradni s Muraköz ezen fontos termelési ágát a végromlástól meg fogjuk óvhatni.

A küzdelem ugyan nehéz s hosszas lesz de ha vonakodunk férfiasan sikra szállni a vérszél szemben, egy egész vidék élet- és keresetforrása pusztul el; s telkek s szép összegeket képviselő épületek, felszerelések elértektelenednek s rövid idő múlva a most szép és virágzó muraközi szőlők helyett a nyomor és szegénység ijesztő képe fog élénk tárulni.

A „Muraköz” m. hó 48 ik számában újra megindult a harc a phylloxera ellen. A közlemény t. írója újból sikra száll; kívánom, hogy fáradozásait siker koronázza.

Becsés czikkében a védekezési egyle-

tek alakulására hívja fel Csáktornya, Stridó és Szent-Mártont; érdemes, hogy foglalkozunk vele röviden.

Muraköz szőlőbirtokosai, szőlőmívelői ismeretesek szorgalmukról, józan gondolkozásukról; nem fogják ők hagyni szőlőiket a végveszélyre menni, hanem gondoskodnak természetü védeleméről. E védekezésre csakis egy amerikai szőlőtelep van, s ez a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet telkén. E telep kis terjedelménél fogva nem lesz képes annyi direct termő, valamint alanyul szolgáló amerikai szőlővesszőt produkálni, hogy azokkal betelepítsük elpusztult szőlőinket.

Minden esetre legjobb volna, ha a szőlőbirtokosok egy 10-15 holdas amerikai szőlőtelep létesítésén fáradozának. Egyeseknek ily telep felállítására roppant költségekbe kerülne. ellenben, ha tömörülnek, egyesületté alakulnak, beszerzik közösen az amerikai vesszőket, fecskendőket stb. akkor valóban a szent ügynek ez nagy lendületet adna.

Az egyesület tagjai minden évben számíthatnának bizonyos mennyiségű sima gyökeres vesszőre, nem különben ojtványra is; ámde azok, kik az egyesületbe nem lépnek be, gondoskodni kellene maguknak amerikai iskoláról.

Ily egyesület tömegben, tehát mintegy gyárilag állítandó elő a szükséges anyagot. Mert az egyesek által alakított amerikai szőlőiskolában nevelt ojtványoknál a megfogalmazási perczen előre láthatólag, a legtöbb esetben kisebb lesz, mint a fent említett telepeken; mert egy nagyobb telephez érdemes egy ügyes és állandó szőlőajtó munkást mint felügyelőt alkalmazni, ki mással nem is foglalkozván, mint csupán az amerikai alanyok nevelésével és azok beoltásával: nagy eredményeket produkálhat, míg ellenben egyes birtokosnál jó ideig nem lesz más a szőlőajtás kivitele, mint kísérletezés, tapogatózás.

Eltekintve ettől, mennyivel kényelmesebb a szőlőbirtokosoknak a már kész ojtványokat, gyökeres vesszőket átvenni aránylag olcsóbb áron, mint azzal kellő szakértelem nélkül bajlódni, annyival inkább, mert tudjuk, hogy ezen egyesületek célja nem a nyereszkedés lesz.

Ezekben voltam bátor a muraközi t. szőlőbirtokosok bácsos figyelmét felhívni. Fel tehát t. uraim a munkára! Egyesült erővel a vész idején!

— y — s.

KÜLÖNFÉLÉK.

Svatisz Benó főispán ur Ó Méltósága e hó 10-én d. u. Csáktornyára érkezett, ahol több órán át hivatalos iródi vizsgálatot tartott a szolgabírói hivatalban Ó Méltósága Csáktornyáról másnap Letenyére távozott.

Perselynyitás. Szeivert vendéglőjében székelő asztaltársaság e hó 8-án tartotta perselynyitó ünnepélyét. A szegény tanulók felruházására begyűlt 65 frt 87 kr. A perselynyitás össze volt köve kedélyes lakomával.

Eljegyzés. Pollák Albert csáktornyai fiatal kereskedő e hó 6-án jegyet váltott Weisz Berta kisasszonnyal Mária Bisztriczén (Horvátországban).

Halálkozás. Olasz Lajos szent-máriai tanító 27 éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetése e hó 5-én volt a közönség részvétele mellett. A megboldogultat vigasztalhatlan neje és családja siratja. Áldás porain!

— **Csáktornyai** kereselyező egyesület decz 6-án rendes közgyűlést tartott, melyen következő ügyek intézettek el: 1. Az alapszabályok beható megvitatás után elfogadtattak s jóváhagyás végett a belügyministeriumhoz felterjesztetni határoztattak. 2. Az új tisztviselők: Dr. Krassóvecz Ignác elnök, Ujvári M. hály jegyző, Sztrah a Ferencz pénztáros és pályagondnok: választmányi tagok Dr. Fárnek László Grézló János, Benedikt Béla, Mesterich Aladár, Nagy Elemér, Pethő Jenő, Dr. Wolf Béla és Wollák Rezső. 3. A tagok száma a elnök jelentése szerint 55, még pedig 40 rendes és 15 pártoló tag. 4. Tóth István és Mesterich uraknak jegyzőkönyvi közönet nyilváníttatik, a miéért nevezettek az egyesület érdekeit hathatósan elsegítik. 5. Elhatároztatott, hogy az egyesület farsangi mulatságot rendez; a kivétel további teendőivel a választmány bízatik meg. 6. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Hirschmann Nándor és Wollák Rezső tagokat kéri fel.

Légrádi értesítenek bennünket, hogy lapunk mult számában a légrádi tombolae-stélyről szóló tudósításból véletlenségből kimaradtak a következők: 1) Tombolátárgyat adományozott még Brenner Malvin k. a. 2. A tánczestélyen jelen voltak még: Friedfeld Miksáné, Amália és Clementin k. a., Würzburger Eugenia k. a. (Gyelekoveczről), Mikler Gyözöné, Goldschmidt Bertalané, Müller Karolina és Fischer Juliska k. a. kik szintén hozzájárultak a szép estély sikereihöz és a jó kedv fokozásához.

Nyílt levél. A »Muraköz« tek szerkesztőségének helyben. Lapának folyó évi 49-ik számában megleleut azon közlemény, hogy én is a fizetés felemelés ellen megindult mozgalom folytán mondottam le állomásomról — helytelen, mert én már a képviselőtestületi ülést megelőzőleg közöntenem le, és az okok, melyek engem ezen elhatározásomra indítottak, írásbeli lemondásomban foglaltatnak, de az ok semmi esetre sem volt a fizetés fel nem emelése. Kérem tehát a közleményt a legközelebbi lapban helyreigazítani. Csáktornyan, 1891. decz. 11-én Tisztelettel: Deák József városi pénztárnok.

— Athelyezés. Kereselyényi Béla csáktornyai posta-és távirás tiszt ugyanezen minőségben a paksi posta-és távirás hivatalhoz helyeztetett át.

— Betörések. E hó 11-én virradóra betörték Csáktornyan Hirschmann cég rakárába s onnan 7 zsák gabonát vittek el. Ugyanakkor a Hattyu-szállodában az élezkamrából két zsák babot emeltek el még eddig ismeretlen tettesek.

— **Megeyi hírek.** Megyei főispánja e hó elején lapolczán és Keszthelyen behatóan megvizsgálta a hivatalok ügykezelését. A csabrendeki áll. elemi iskola gondnokságához elnökül ifj. Háczyk Kálmánt, új rendes tagokul pedig Hegyi Józsefet, Vörös Andrást, Kohn Vilmost és Verősi Jánost, — Fodor Ferencz számboki tanítót pedig a balatonfüredre szeretházhoz családitanítónvá nevezte ki a közoktatásügyi miniszter. — Pályázat. A tapolczai vinczellériakolánál a megyei gazdasági egyesület és nemesi pénztári választmány által alapított két, illetőleg 1 ingyenes helyre decz. 20-ig pályázatot hirdettek. Folyamodhatnak 16 éves írni és olvasni tudó, munkabíró testalkatú ifjak. — A. Lendván egy 14 évesnek látszó kóborló néma leányt találtak. — A szegény iskolás gyermekek Nagy Kanizsán decz. 1. óta a népkönyvtárban mindennap ebédet kapnak, mert egy gyermekbarát-egyesület alakítására indult

meg tövös mozgalm. — Keszthelyen e hó 4-én nyolcz betérés és lopás történt. A csendőrség már 14 gyanus egyént fogott el. — Kisfaludy János kaszinója. A kisfaludy S. által alapított sümegi kaszinó e hó 5-én ünnepelelenállásának 50 ik évfordulóját Volt istenitisztelet és diszgyűlés melyen felolvasták a kaszinónak Darvay Kálmán által mirt történetét. Gyűlés után a temetőbe vonult a nagy kö.önység, hol K. S. sírját megkoszorúzták s Kelemen K. tanár beszédet mondott. A szóp ünnepe a Hymusz és a szózat eléneklésével ért véget.

— **Hazai hírek** A királyné keleti útjából haza érkezett Bécsbe. hol a király fogadta. — A z ev. ref. és ág ev. egyetemes egyház zsinata e hó 5-én nyílt meg Budapesten, s decz. 6-án közöset megünnepelték az 1790-91 évi XXVI. trvez'kik megalkotását A vallás szabadság százados ünnepe emelkedett hangulatban folyt le úgy a templomokban, mint a közös emlékgyűlésen. — A magyar delegáció kimondotta, hogy a közös hadügyminiszter a hozzá betérjlesztett magyar beadványokra magyarul köteles válaszolni. — 1895-ben Budapesten nem világ, hanem országos kiállítás lesz; e mellett szavazott az orsz. iparegyesület is. — A déli vasút 18328 drb. 3 %-os kötvényét e hó 1-én a 32-ik nyilvános huzsnál kisorsolták. — Influenza jelentkezett a fővárosban és a vidéken, azonban szerencsére csak szorványosan. — A kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt ny fogja módosítani, hogy a 10 órai határidő helyett vasárnap déli 12 lesz a záróra; egyuttal gondoskodni fog vasárnap délutánonkint a gyári és kereskedelmi alkalmazottak és munkások számára országszerte felolvasások tartásáról. — A 48-as kiállítás állandósíthatni fog a fővárosban. — A horvátországi papok erősen dühöngenek amagyar érzelmű fiemei plébános Bedini ellen. Zengg városa visszakérte tőle a diszpolgári oklevelet, a miért a magyar nyelvet bevitte Fiume templomába.

— A „Központi Antiquariumnak mai lapunkhoz mellékel könyvjegyzékét ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. Irodalmunk remekei, klasszikusai, úgy disz. valamint az olcsó kiadásokban, ifjúsági iratok, regények és mulattató olvasmányok, nemkülönben történelmi, föld és utirajzok, jogi és politikai munkák és más hasznos művek dú válogatékát találja benne az olvasó legnagyobb részben annyira olcsó áron, hogy e nagy figyelemmel összeállított jegyzék tüzetes áttekintését a legsürgősebben ajánlhatjuk mindazonoknak, a kik jól és olcsó olvasmányt. valamint ajándékkönyveket kívánnak a közeli karácsonyi ünnepek alkalmából, valamint téli olvasmányoknak.

— (Ezen kis szekrény 2 frt 25 krba kerülne?) Az atelleni árudában ezen összegért sokkal nagyobb szekrényt kapok! Ehíszem, válasza az eladó, azon szekrények utánzások. nálam pedig csak valódi Horgony-Kőépítőszekrényeket kap; csak fogadja el ezen szekrényt, ha valamivel kisebb is, mert sokkal több örömet fog ezzel szerezni mint a nagyobb utánzással. A vevő elfogadta, de nem látszott, hogy meg lett volna elégedve vele. — Ezen eset eszembe jutott, midőn az idén először mentem vásárra a karácsonyi ajándékok megtekintésére és mindenhol Horgony-Kőépítőszekrényeket kértek. Én felkerestem ennél fogva az esetleg előttem ismeretes vevőt és megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a tavaly veit kis szekrényvel. — „Nagyon jól, az ember nem gondolná, hogy mily nagy mulatság rejlik ezen kis szekrényben, az idén a megfélelő kiegészítő szekrényt veszem! A hányzor csak fiammal építék, mindig örülök, hogy nem hagytam magamat az utánzatok nagysága által tévutra vezetni, mert ismerősömmel láttam egy utánzást, de az semmi az én szekrényemhez képest.“ Néhány nap mulva hasonló kedvező ítéletet hallottam: a szülők és a gyermekek egészen el vannak ragadva a pompás épületek felett és örülnek azon berendezésnek, hogy a kövek és

fűzetek készlete a kiegészítő szekrények hozzájárulása által nagyobbítható. Én ennél fogva ezen szép ajándékot minden szülőknek első sorban azon megjegyzéssel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény-gyár Bécsben kívánatra szivesen megküldi a képes árjegyzéket ingyen és bérmentesen.

Irodalom.

E rovat alatt ismerteit művek kaphatók Fisohel F. csaktornyai könyvkereskedésében.

— **Tábori Gábor** „Átalakulások“ című legújabb regénye jelent meg a napokban a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalának kiadásában. Nem szorul Tábori e regénye dicsőretra, megjegyezzük azonban, hogy jelen műve a legsikerültebb alkotásai közé tartozik. A mű a „Képes Családi Lapok“ szokásos díszes kiadásában jelent meg, minden könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalában 1 frtért kapható. — A „Képes Családi Lapok“ban éventken négy ily regény jelenik meg s a „Képes Családi Lapok“ előfizetője a fél évi 3 frtnyi előfizetési összeget 30 kr. csomagolás és pósta díjjal együtt egyszerre beküldi úgy ugyanolyan 2 regényt kap jutalmul ingyen. Előfizetési ára: Egészévre 6 frt. Félévre 3 frt. Kiadóhivatal Budapest, Nagy Korona u. 20 sz

Zilahy Ágnes „Valódi Magyar Szakácskönyve“ melyről eddigelé a Nemzet és a Magyar Hirlap tárczát, a Budapesti Hirlap másfél hasábos meleghangú közleményt, s csaknem az összes vidéki magyar lapok föltétlenül dicsőró közleményeket hoztak, megrendelhető a Magyar Nők Lapja kiadóhivatalában Budapest, kishíd-utca 9. sz. alatt. A 360 oldalra terjedő vaskos kötet ára 1 frt 20 kr. — Megjegyezdőd, hogy mindazon, kik a Magyar Nők Lapjára egy fél évre 3 frtal előfizetnek, Zilahy Ágnes könyvét ingyen kapják meg.

CSARNOK.

Karácsonyi ajándék.

Uj öröm, uj gond. És isz eméllődik minden évben a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg. A karácsony örömei előt gond, töprengés, hogy minő ajándékkal lépük meg kedveseinket. Azt hisszük, hogy e gondok elosztatására alant kis ciceronénk mindenütt szivesen fogadott vendég lesz.

Ajlat lelkiismeretű külföldi gyáripar időközönként el-elárasztja hazánkat legtöbbször silány, vajmi keveset érő aruikkal melyeknek azonban óriási reklámokat csap, hogy a könnyenhiwő közönséget lépre csalhassa. Legújában maláta-pótkávéval próbál szerencsét egy Bécs melletti gyáros, amelyről azt állítja, hogy az a táp és pótkávék „non plus ultraja“ s hogy világboldontása könnyebben sikerüljön, a vizkúras jámbor jezsuita: Kneipp nevét is kikölesönözte portékájának. Pedig az egész kikürtölt udonság szeliden szólva, nem egyéb humbugnál. A növényi anyagokból jól készített pótkávé legjobb a maga tisztaságában. Nem is hisszük, hogy ez a malátakávé nevű surrogatum nálunk egyáltalán elterjedt nyerjen. Haziaszonyainkat józan felfogásuk és kipróbált hazafiságuk meg fogja menteni attól, hogy a nagy hangu reklámnak felüljenek és pedig annál inkább, mert tudják, hogy a Szalády Antal fővárosi pótkávégyáros által feltalált és készített Szalády-kávéban oly magyar iparczikket bírnak, mely jóságra az összes kül- és belsődi pótkávékat felülmúlja. s e mellett nem drágább azoknál. Szalády „Hungaria-kávéja“ pedig mint táp- és gyógykávé már évek óta nagy kedveltségnek örvend és orvosok által is ajánlatik. E kávék jóságát számos kiállításon (1883. évi orsz. kiállítás, désseli, pécsi, aradi, lüthici, marseillei, bécsi, brüsseli s legutóbb komáromi és temesvári) nyert elsőrendű kitűtetéseken kívül igazolja nagy elterjedtségük úgy itthon. mint a külföldön. Karácsonyi ajándékként legyen szabad a magyar haza minden hölgyének figyelmét ismételve felhívni Szalády kiűnő magyar készítményeire

azzal, hogy midőn e czikkek pártolása által önmaguknak használnak, a nemzetnek is nagy szolgálatot tesznek az eddig külföldre vándorolt tekintélyes közvagon megmentése által. Aki még nem ismerne e kiűnő magyar gyártmányokat, Szalády ur bárnéke ingyen és bérmentve küld egy próbacomagot, aki ez iránt hozzá (Andrássy-ut 86. sz.) fordul.

Kint fűtől a szél, dudol a kémény; csikrog a kutgém, bent a meleg szobában pedig melódikus zene hangjai mellett megújlik a gyermekek földi paradicsoma: a karácsonyest csillogó fájával s kedves ajándékaival. A melódikus hangok a karácsonyfától erednek, melynek talapzatában egy zenélő mű van elrejtve, mely egyuttal a fényben uszó karácsonyfát is körülorgásba hozza. Ez elmés talalmány Sternberg Armin és testvére fővárosi hangszeriparos czéget valja mestereül, akiknek kerepei-ut 36. sz. alatti elegáns hangszerraktáruk nemcsak itt, hanem az egész monarchiában egyike a legnagyobbak és legdíszesebbeknek. Az összes fa-, réz-, fűvő és vonós hangszerek mellett sok fajtája látható itt az ujjában nagyon kedvelt mechanikai hangszereknek, mint: Ariston, Herolon, Phönix (erckottákai) Manopan, Symphonion (önműködő), Eola, mechanikai cimbalom, mech. zongora és a legújabb Miniatur-Ariston (csak 8 frt 50 kr). Kiváló előnyök e hangszereknek, hogy semminemű zenei tudást nem igényelnek s laikus is könnyen játszhatja velök a legszebb zenedarabokat végtelen számban; igen alkalmasak e hangszerek házi mulatságok tartására s a mi fő, aránylag igen olcsók. Valóban szebb és jobb karácsonyi ajándékot senki sem vehet, mint ha e czég gazdag raktárából választ egy szép hangszert, mi végből a tulajdonosok bárnéke megküldik képes árjegyzéköket, mely háromléle kiadásban jelenik meg: egy általános, egy külön harmonikáról s egy a mechanikai zenélő művekről és zenélő pipere-tárgyakról.

Oly gazdagságát és sokféleségét a karácsony ajándéku alkalmas, szép és hasznos tárgyaknak valóban sehol sem találjuk, mint Kertész Tódor Dorottya-utca 1. szám alatti műipari czikkek raktárában. A hazai ipar legjobb és legújabb czikkei váltakoznak itt a francia, angol, német, valamint a keleti: perzsa, japán, kínai műipar ezernyi sokféleségű tárgyival. A pazarul megrakott termék egészen egy műipari kiállítás benyomását teszik ránk s a sok uj és elmés karácsonyi tárgy egész külön karácsonyi bazárt képez. A czég czikkeinek nagy sokaságából mutatól sorolunk itt fel néhányat. Ilyenek: író- és dohánzó, háztartási, varró- és toilette czikkek, melltűk, legezűk, hajékek, albumok, porcellán-, majolika- és bronz-dívtárgyak már 30—40 krtól fel 100 frtig, angol ezüst tárgyak. örökös naptárak szép képeken, pánlikával 1 frt 15 kr; a karácsonyfára: eleghetetlen csillogó karácsonyfa díszek, gyertyácskák, lampionok, színes csengők, bonbonetek, lebegő angyalok 5—10 krtól felfelé. Ezekből ajánlatos egy tara való kollekciót rendelni 15, 10, 15 vagy 20 frtért. Továbbá fiúknak és lányoknak való mindenféle tanulságos és mulattató játékok: képes könyvek, konyhaedények, bababutorok 50 krtól 10 frtig, építő szekrények 35 krtól 15 frtig, törhetetlen és francia babák 60 krtól 50 frtig, összeállított tombola nyereségmentes tárgyak 5 frtől felfelé, kedélyerítő, meglepő, tréfas czikkek 30 krtól 4 frtig, törémsjátékok 20—50 krig, uj aranyozó, melylyel szobrot, avult kép- és tükörrámt újra lehet aranyozni 80 kr. szerencse-dísznöcskák ujví ajándéku 30—215 frtig, továbbá utazó czikkek, torna-, vívó- és vadászeszközök, korcsolyák 250—850 frtig stb. Ajánljuk olvasóinknak, hogy okvetlenül hozassák meg a czégnem most készülő nagy képes árjegyzékét s ha azt megkapták, tegyék meg azonnal megrendeléseiket. Még csak annyit, hogy az esetleg meg nem felelő árut a czég szivesen kicseréi vagy visszaváltja.

Szerk. üzenetek.

Nova F. Késnek egyéb közlemények miatt. — A. Lendva. B. A karácsonyi mysteriumok annak idején látnak napvilágot. Örülök, hogy egészsége helyreállott. — Sopron V. A küldemény között van hasznavehető is. Minél gyorsabban!

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF.
Főmunkatársak:
A KÉPEZDEI TANÁRTESTÜLET TAGJAI

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novih, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozeфа** urednika vu Cakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se prodjata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Sluzbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Gorična priobčjenje.

II.

Filoksere ili trsna vuš je trsju najpogibelniji neprijatelj, a s onemi vušmi koje opažamo na listju je vu dalešojem rodu. Razvijanje (povanje) filoksere događa se vu različitoj dobi i na različitim mestih trsa se najde, ali vu najvećem broju najde se pri korenju trsa, i pokedob se na njem najviše životari, s toga i najviše hranu trsja — hasnuje, i tim načinom prvlje ali potlji nsjduše 3 do 5 ljeta trsa vubije.

Filoksere ima pernate i prez pernate. Prez pernate ili prezkrelnatne dok nisu razvite, nastane se vu zemlji pri prat debelim korenju; pak kak nastanu protuljetni topleši dnevi, prebudi se od zimskog sna ov mali kukec, rугanu temne farbe kožu slēče i tenjšom svetlešom žutom farbom zameni, — svoju sisaljku vu šilice korenja zapili i fajhtninu korena sisa (ceka, cmuli), dok podpunu svoju veličinu nepostigne.

Rezultat toga nazadnje je taj, da se koren posuši i pogine; a vu fineših šilicah korenja pak svojim grizom postavi svoj zamek (ajca).

Na korenju živeće filoksere jesu sve ženskoga spola, koja vsaka po 30 do 40, najpredi sumporno žuta, keaneše pak zelenkasta jajca znese.

Od ovih jajec razvijaju se pom.čjum topline najduže za 8 do 10 danov žutkaste živince; ove svojim za sisatisredstvom (ornž jem) taki se zapiliju vu koren i odvud se hraniju, hitro rasteju. i kad se tretjikrat obrazuju, kak se i za dvadeset dni i pripeti, opet svoja jajca znesuju i na korenje priloziju, s česa se opet filoksere razvijaju prez toga kaj bi se bile parile (oplodile). — I takvim načinom teče ovo povekšavanje (plo djenje) črez celo ljeto.

Jedna plodna filoksera pripova prigodom jednoga ljeta jednu čolu milijardu od vetkov.

Vu sredini meseca juniuša od najmlajšega odvetka najdemo pojedine, koje primerce imaju menjše glave, ali dužina njihove sisaljke je vnogo vekša a i četirimu permi nas iznenadaju, ove su zevsema razvite pernate stvari, koje su opet same ženke, — ove ostaviju korenje i dođeju van iz zemlje i nastaniju se od spođa na listu trsa.

Ove pernate živince, koje moreju takaj leteti; ali zbog svoje malenkosti i slabosti razarsu je veter na vse strani, i gde kam dospeju, tam opet slažeju jajca a najviše na šilicu listja na dolnji strani i za ovim hitro pogineju.

Po pernatih filokserah zvaljene bube (ličinke) se razlikuju od onih ličinkah, koje su vu zemlji pi korenju zvalene; ar su izmed

ovih nekoje muškoga spola, ali ih se ipak zvali najviše ženskih, — ali su vezda i mužki i ženski prez kreljuti.

Ove se med sobom pariju (plodiju), plodne pak zenke vu pukotine trsa valiju vsak po jeduo jajca i ova jajca ostanu črez zimu na trsu, i tak se ova zoveju žinska jajca; i od ovih se istom na protuljetje zvali opet filoksere zenke, koje onda otidu vu zemlju na korenje i nastavljaju tam opet svoje povnožavanje i fondanje trsa.

Fondanje trsa po filoksere opažijemo istm drugo ljeto.

Spozneli pak budemo fondanje trsa po filoksere ovak:

Listje napadnutoga trsa počme žuteti, listje se frče i s vremenom opadne. Ovakvi trsi već dojdčega ljeta imaju jako kratke i slabe hajtaše (rozgve), ako je kaj i je prirodna gori, grožtje nejednako zreli a jagodje je prek vidljive farbe.

Čudnovita znamenja jesu na grozdu fleki vu spodobi okrugla, koja od tud proizha. djjaju, da s filoksere širi povsud kakti sunčaui traki.

Ako tak napadnutoga korena od trsja pregledamo, našli budemo na korenju kak las fine vugrizke, koji su postali po vgrženju filoksere i od toga počme za kratko vreme koren prhnuti, a od tak sprhnjenoga korena ide filoksere opet k zdravomu trsu.

Z A B A V A.

Ne vpeljaj nas vu skušavanje!

II.

Dalje.

P. trić pozdravi tovarušicu i pošel je do postelje, vu kojoj su spali tri dečeci. Kada ih je nekoliko minut milim pogledom gledal, pošel je do ma'e željezne peći, da si stopi na pol zmranjene ruke.

Tak je nekoje vrēme stal, gledajuć vu vis; brž čas je razmišljavao o čudnovitom paklecu i još čudnovitešem stranjskom gosponu.

S nekakvom strahom mislil je on o ovoj stvari, koja bi bila mog'a imati po njega i zlih posljedica.

Jesi li čula, Marica, kak je betežnoj gospi?

Zlo, vrlo zlo, doktori misle, da ne bude ovu noš preživela. Majka n'ezina je ve prav došla. Tak mi je rekla službenica.

Žalostno je to, draga Marica, ali Božja je odredba navék najbolša. Timi rēčmi prime za šep. ter je predal zeni tri forinta i založnu cedulju.

„Samo tri!“ poviče Marica, „Bože

dragi, vsa naša ufanja ostala su jalova Vu peći goriju zadnji falačeci drēva i vugleaja!“

Hvala nebesam, da sam bil jak zatajiti svoju gizdost, dodal je hitro Petrić i izvadi iz žepa dva forinta, — ove peneze mi je dal nekakov stranjski gospon za malenu uslugu, koju sam mu imel za včiniti

Vezda je izpriopēdjal Petrić svojoj tovarušici čelo to pripečenje o paklecu i njegovom vlastniku, i pokazal za tim pakleca tovarušici, koja ga je znatiželjno pregledavala.

Kaj si nakanil včiniti? zapitala ga ona.

Mislim, da bi bilo najb lje predati stvar policajnoj oblasti.

A kaj nebi bilo najjednostavnēše, da pakleca sami odpremo? Morebiti je vu njem kakov naputek, glas za stranjskoga, pođem bi mu mogel pakleca povrnati.

Prav imaš. Ti predlažeš navék, kaj je najbolše. Anda hajd npre!

Marica razmota pakleca, odmota i drugi papir, ali na jenkrat zavikne. Petrić je takaj zadhtal, opazivši kup stotinjačah banjkah.

Tiho gledali su tovaru i papire. Marica počme brojiti i nabrojti šesdeset komaj dov. Šest jezer forinti pokrivali su vu ta

m.h siromašnu tu hišicu, vu kojoj se je vsaki dan pojavljalo stotina brigah o potrebcāh životnih.

Ov je nut penez dospel vu stan siromašne familije, akoprem je stranjski gospon bil čvrsto osvōdočen, da se penezi već vu rukah novčarovih nahadjaju Jošće gledali su tovaruši jeden drugoga mučēci, pogledom, vu kojem se nahadjalo pitanje: Kaj nam je činiti?

Ti si malo prvlje rekel, počela je Marica, da ti je stranjskoga Bog poslal.

Je, Bog mi ga je poslal, rekel je on pogledom proti nebu, to istom vezda spoznajem: Bog mi ga je poslal, da me kuša, da nas osvodoči o vrdnosti onih rēčih, koje vsaki dan molimo.

Ne vpeljaj nas vu skušavanje!

Im to je strašno, poslati nam kušnju, akoprem ga vsaki dan za pomoć molimo. Poslati nam kušnju vu nevolli, vu nesreći, s koje nut trpimo, — ah ne, to ni e moguće, — je, — im ipak je tak.

Neima pravice, niti milosrdnosti, niti ničesa svētom ladaju dva ladavci, — sreća i neareća, kojih vsaki deli čovēčanstvu dare svoje gođi.

Ovaj je dogodjaj dar sreća, pak ga neodbijmo, primimo ga prez straha, i rēšeni mo nevolje i tuge.

Već sam opazil Marica, da je naša nevolja vu tebi potresla vērom. Jeli mis-

Za s fondanje filoksera nije pošlo za rukom do vezda zaujti sigurno sredstvo.

Najsigurneše bi bilo s vodom je zalejati (vtopiti), ali pokedob vu našoj domovini je to na najviše mestih nemoguće speljati, — zato se za pojedino fondanje vu najviše mestih vpeljalo špricanje sa sumporo-uglikom vu zemlji; — samo kaj se ovim načnom sbog dragoće toga sredstva moralo prestati i to zahititi, a i nepreostaje nam drugo kak amerikansku lozu pridomaciti.

Za ov cilj imamo jako vnogo amerikanskih ključecov, koje na dve strani delimo, i to: na posredno roleće, od kojih odmah prirod vživamo i neposredno, od kojih je prirod ni za vžvati, nego pntem oplemenjivanja za vživanje priredjen.

I to je dobro znati.

II.

(Dalje)

Ocet vu gospodarstvu

Velika je blagodat vu gospodarstvu dober ocet, navlastito vinski ocet. Za ljetne sparine nikaj toliko ne okropi i ne sfri ka čovjeka nego dobrim octom pocetena hrana, bud grah (fašulj) ili šalata.

Za velike žedje, poměšaj žličicu octa vu kupicu vode nastalo ti bude žedje i lje po se budeš prehladil, to se rabi pri zimici, da se vtiši žedja. Od betega vu grlu priměšaj nekaj soli i meda vu ocet, pak grgljaj. Vu omeglovici natiraj octom slje počice i nos i dočel bude k sebi koj je omegiel.

Za vrućih zimicah natiranje nogah i rukth octom, deluje blago i razhladjuje. Pri glavoboli, natiranje octom blago deluje. Kada ti se na nos jako spusti krv, pridihavaj octa, bude se zastavila. Isto tak oblogi od octa zastavili budu krv, kada si posečeš ili porežeš koji kotrig.

Da se opraviš od težkoga betega,

vrlo dobro deluje, da si toplim octom natiraš ruke i noge. Pri betegu trbuha (črevoboli) dobro i ozdravljajuće deluje, kad se param (sopotom) od octa (pari) sopotiš, ili da vu topel ocet namačeš krpe i mečeš na trbuh.

Pri dugom betegu da si ranu nenaležiš, treba da octom natareš ono mesto, gde bi ti se mogla rana napraviti. Vu nove vrme preporuče se proti povremenoj lijavici (grizi), da se po četiri puta na dan vzeme žličica octa sa nekaj soli. Nekoliko kaplji octa na cukoru dobro deluje, da se kašlja oslobodiš.

Ocet upotrebljuje se takaj najbolsim uspjehom pri nekojih ogifljanjah. Da se razčisti pokvarjeni zrak (luft) vu hiži, navlastito gde je betežnik, nalij nekaj octa na razbčljena (vruću) željezo, ili vruć črčp, od pare (sopota) nastaloga oživel (prefriškal) se bude zrak.

Meso i povrtelje.

Meso i povrtelje dugo vu vodi držati i prati, ima vnoga gazdarica navadu, mileći, da to po friškoći mesa ili povrća vnogi hasni, nu nije tak. Kaj se duže vu vodi drži meso i povrtelje, to ono gubi više od svoje krepkosti, koju voda vu sebe izsisava (izceka).

Meso i povrće — ako se bude prvije opralo kak se vpotrebi, to najbude — vu kratkom, i taki nek se postavi vu loncu kuhat. Juha bude mastneša, meso tečeša.

Da spoznaš po mljeku, hoće li se skoro krava oteliti.

Puščaj komaj podojeno mljeko, kapljui po kaplji vu posudu čiste vode, koju s, friško zagrabil. Ako kaplja padne na dno krava se bude skoro telila, ako pak ostane mljeko vu visini ter se tu razide po vodi, znamenje je, da budeš još dugo čekal na jete.

liš, da bude za istinu počival blagoslov na ovih penezih, ako si nje mi prisvojimo?

Na te reči nasmejala se Marica žukko Kuliko je već ljudih obogatilo s vkanjilami, užoraštvom, ter spodobnimi sredstvi, pak jesu li ti ljudi nesrećni? Ni pošto.

Udrav protivno, ti ljudi sp evadaju vesele dneve, stanuju vu palaćah, vživaju počtovanje drugih ljudih, pak bi se vsakomu zesmehavali, gdo bi se podufal reći, da bi se sramuval takvog bogatstva.

Ove si peneze moreš zadržati; ar ti je to plaća za tvoj trud i muku, nisi je pribavil s okurašenjem niti sa vkanjuvanjem, — već srećnim slučajem, ripećenjem.

Nigdar, Marica! Jožef Petrić nebude dopustil, da si takvim, pripetce dobljeni mi penezim, pak niti za jezero jezer takvih penez osmradi poštenje.

Dragi moj Jožek! Dan danas više poštenje nije vredno vnogo. Tvojim poštenjem nut dotiral si do bože ke palice. Ogledni se na prešetna vremena.

Bil si preštamani trgovce, govoriš tri jezke, nisi pijančoval niti se kartal, kesne e si postal poslovodja (verkfirer) vu velikoj fabriki, pak je sin tvoga gospodara

na tvoje mesto postavil drugoga, svojega dobrog prijatelja.

To je bila nagrada za tvoje višeljetno verno službovanje, za tvoje poštenje. Sad eto živimo siromašno i v nevolji, komaj da se hranimo, a k mladomu ljetu neznam, odkud bumo zmogli peneze za kvartir.

Kaj nemisliš na na u dećicu? Niti ljudi, niti Bog neče da nam se smiluj, smiluj nam se ti.

Nut, tam leži zvčeljenje! tak je govorela zburkana Marica, pokazujući pri zadnjih rećih na peneze, koji su ležali još uvěk nedoteknuti na stolu.

Pak gda je vidla, da joj tovaruš stoji nčom, odlučan, da nevzeme peneze, pokleknila je pred njega, obsipavala ga s molbami, da se smiluje njoj i tužnoj njeno dećici.

Marica! rekel je on, još je nekaj višetega od penez i sreće, a to je čisto dušno spoznanje; još je nekaj goršega od nevolje pak siromaštva, a to je beteg i smrt.

Prvog nismo mogli zadobiti, a drugoga nas je občeval Bog; zato je treba, da smo mu vrlo zahvalni. Zmisli se na betežnu gospu, koja stanuje tu pod nami.

Koliko smo put jalni bili mladim tovarušem na sreći i bogatstvu, pak se ipak

Naš katolički katekizmuš veli: Vera je svetlost. Nevjerniki nasuprot veliju, da su oni muževi svetlosti, a mi katoliki, da smo mračnjaki. Gdo anda ima pravo?

Svaki pametan čovčt mora ipak pitati, čemu sam na svčtu? odkud svčt izhadja i ja sam od koga sam? kaj bude potlje smrti? zakaj je toliko nevolje na svčtu? kan se moram obrnuti, da mi po smrti dobro bude? Gde morem zeznati, kaj Bog s meom oče?

Sa svojom miselju toga ne je moći iznajti. Grki i Rimljani bili su vrlo izobraženi narodi, med njimi bilo je visokih duhov; oni su imali takaj priredjeno čustvo, da čovčk mora imati včru. Ali njihova včra bila je sa svakoga pogleda nepremišljena i bedasta; oni su verovali vu Višebožtvo, kojim su još svakovrstno težke osebine vlastitost prepisivali.

Na sva ova daje stalni i čist odgovor samo Kristus i njegova cirkva, moći ga je čitati vu svakom katolićkom katekizmušu. Dakak, taj odgovor živo verovali, tak verovali, da se to podjedno i iznutra vidi, to je dar božji milost včre. Vnogoput sam već videl ljudih, koji nesu već nikaj ne znali proti včri katolićkoj reći, i kojim se je mnogo zgodilo i oni su ipak ostali sediti vu megli dvojbivosti.

Da pak čovčk neje delnik vu milosti včre, ili ako k zgubljenju iste dohadja, tomu svekšnom kriva njegva grešnost ili pak oholnost, koja mu nedopusča črez molitvu zadobiti milošću včre.

No der da vidimo jedanput, koliko znaju tak ti zvani nazubačeni, t. j. od včre odpađši, od najznameniteše stvari od neumrlivosti čovččanske duše povedati. Ako vzememo koj liberalni časopis (novine) vu ruke, koje izdavaju delomice Ždovi, koji svinsko meso jedu, delomice krišćeniki, koji su vredni židovi biti. No da, kaj veliju ti listi?

Oni veliju slepo ču, dotiče se najvišeši i najdublješe stvari duše, koja je svetlost. Pitaj jedanput jednoga takvog lista, odkud čovčk izhadja? Ou nezna nikaj — anda je odgovor: Tmčnost. Čemu je toliko tuge i

nebi s njezinim tovarušom mčnjal; ar ono, kaj mu je najdrag e, lebdi vezda izmed životu i smrti.

Gledaj Marica; nastavi Jožef, pokazujući na tri dećake, koji su ležali na postelji spavajući, — gledaj te neiznušne angelke, kak su ljepi i zdravi, kak mirno i zadovoljno spavaju . . . .

Vu tom času začuje se iz dolnje konđignacije strahovita vika neke žene Bil je to glas betežne gospe. Pol vure terpelo je vikanje kakti nore žene, dok se napokon nije vtišala.

Nastala je onda mrtva tišina, ali ne za dugo, ar je plač i narek javil, da se je plemenita dobra duša preselila s ovoga svčta na bolni.

Nasloujena na rame Jožefovo, poslousala je Marica se strahom tu tragediju, dok nisu prestali i zadnji glasi plača.

Jožef, ti govoriš istinu, rekla je onaj siroma tvo nje jedina kušnja, koja more čovčka dostignuti.

Vzemi te peneze, da nje više nevidim; čini žnjimi, kak misliš, da bude moglo biti najbolje.

(Drugiput dalje).

Priredil:

Gład Ferencz.

nevolje i strahotna smrt na svetu? Na to se nezna odgovoriti, odgovor je tmičnost. — Kaj bude potlje smrti? To se nezna, odgovor je: tmičnost.

Itak je ze svimi pitanji, koji se najglublje i najviše stvari neumrle duše dotiču liberalni listi nikaj nećeju znati od toga, oni zamoriju čitalca, kak žganica pijanca zamara. Pisci novinah neprijateljni katolički časopisih s veksinom su sami vu veri zanemareni ljudi, kojim je to utešljivost, ako i druge moju reju na neverstvo predobiti.

Nu da si premisli, dragi čitatelj, gde je prava razvečenost (prosveta) a gde tmičnost. Jeli tu svetlost i posveta, gde se podvučava nad Boga, dušu i vekivečnost. Gde se vre črez 1800 let isto vjeroje, gde su vre mnogi milijuni s radostjum mučeničtvo podnesli za tu veru? Gde su brezbrojni ljudi vu toj veri krepostao preživili, te su utešeni mirno umrli? Ili je onde svetlost i prosveta, gde čovek, kakti jedno živinče nikaj neveruje, nego krmu i vudarce, koje more dobiti, gde čovek slepo, kakti vu gusto i meglušini k smrti beži, te ničesa neprevidja, kaj bi moglo dojt, kakti vol, koji se vu klanici gonu, na putu još šmutek trave poždere.

Jest, ako se o ničem nebi zbivalo, nego da se samo penezi priskrbe i dobave, te da se napred more na tom svetu, onda nebi trebalo krišćanstva, to izkazuju da stanovita gospoda, koja vu mnogih varoših najljepše hiže imaju, onda bi oni najpametniji bili, koji jesti i piti i dobro se zadržati nastoju. I pak, čovek mora vumreti, on mora pred sud dospeti!

Mnogo jezer ljudih nikaj od toga nee znati, zato zahadjaju vu vesela družtva. Čitaju zle časopise, izbegavaju prodeštva te krepostne knjige, te misle, ako svoju savest obmame, i ako su veseli, onda se neimaju ničesa bojati.

Ali, kakogod se čovek na željezničkom sve dalje i dalje vozi, bil on buđen ili spal, ravno tak te goni hitro vreme uvek dalje, po danu i po noći trga te neprestano dalje; kam? k smrti i k sudu, jeli si na to misil i veroval ili ne. „Gdo neveruje, bude proklet“, veli on, koji se sam nazival: Svetlostjum svets. K. J.

KAJ JE NOVOGA?

Horvatski varoši.

Po zadnjem popisu imali su pojedini varoši ovoliko stanovnikah: Zagreb 37.369 stanovnikah, a sa soldati skupa 40.268 stanovnikah, — Varaždin 11.176 stanovnikah, — Zemun 12.892, — Sisek 6.140, — Belovar 3.918, — Kopriwnica 6.485, — Mitrovica 9.556, — Križevci 4.126, — Brod 5.276, — Požega 4.046, — Petrovaradin 3.846, — Osak 19.601, — Petrinja 4.722 — Ivanič 849, — Karlovec 5.660, — Ruma 9.555, — Kurlovci 5.508, — Bag 666, Kostajnica 2.089, — Senj 2.791 — Bakar 1.931.

Magjarski gradovi (varoši).

Jeden službeni list (novine) magjarskoga kormanja priobčil je definitivne rezultat popisa čiteljstva vu varoših i varoških občinah Magjarske, koji imaju prek 10.000 stanovnikah. Po tom ima grad Budimpešta, pri broju soldačtvo. 506.384 stanovnikah, a za tim se redaju: Segedin 87.410, — Szabadka 73.526, — Debrecin 59.952, — H. M. Vashhely 56.628, — Požun 56.048, — Kečkemet 49.600, — Arad 43.682, — Temišvar 43.439 — Veliki Varadin 40.750,

— Pečah 35.246, — Koložvar 34.859, — Békeš-Čaba 34.608, — Makó 32.667, — Brašó 32.549, — Miskolc 32.288, — Kaša 32.203, — Szenté 30.797, — K. K. Fé legyháza 30.444. Šopron 29.543, — Stolu Biograd 28.942, itd. Od dalnjih poznateših varošov imaju: Zombor 26.889, — Zenta 25.731, — Novisad 25.180, — Sibinj 24.766, — Gjur 23.956, — Eger 23.617, — Velika Kikinda 22.923, — Veliki Beckerek 22.370, — Eger 23.617, — Velika Kaniža 21.234, — Pančevo 18.276, — Kaloča 18.138, — Subotiče 17.271, — Nitra 13.784, — Vesprim 12.785, — Trnova 12.342, — Estergom 10.872. Izuzev Budimpeštu, gde su izvanredne okolnosti i gde prirast (uračunav soldačtvo) prema ljetu 1880. iznosil 40.45 %, nije se nigdi pučanstvo vu nijednom varošu povnožalo ni za 20 %. Vu celom ima: 1 grad prek 500.000 dušah, — 1 preko 80.000, — 1 preko 70.000, — 3 preko 50.000, — 4 preko 40.000, — 9 preko 30.000, — 25 preko 20.000, — i 65 preko 10.000 dušah: skupa 109 gradovah (varošah) s pučanstvom od preko 10.000 dušah.

Koliko ima ljudih na zemlji.

Ljeta 1890. bilo je na celoj zemlji (na celom svetu) 1.487.600.000 ljudih [ili okruglo rečeno jedno jezero i pet sto milijunah. Po ljudstvo bilo je ovak razdeljeno: Europa brojila je 380.200.000 stanovnikah; — Azija brojila je 850.000.000 stanovnikah, — Afrika brojila je 127.000.000 stanovnikah; — Australija brojila je 4.730.000 stanovnikah; — Amerika brojila je 125.670.000 stanovnikah; vu polarnih krajevih bilo je 300.000 stanovnikah.

Knez primas Klaudio Vaszary.

Knez primas Klaudio Vaszary po redu je 74 nadbiškup estergomski. Prvi primas zval se je Domokos i on je vu Estergomu okoronil prvoga magjarskoga kralja svetog Stefana. Po tom su zadobili nadbiškupi estergomski primat te bili prvi dostojanstveniki kraljevine Magjarske. Med raznim nadškupi primasi slavno su se odlikovali nekoji kakti vojvođe i soldati, drugi kakti vučenjaki i diplomati. Primas Matijaš za kralja Béle IV. opal je vu bitki (vu taboru) proti Tatarom kod reke Saja. I pri Mohaču opal je jeden primas, Ladislav Szalka. Med njegovimi nasledjnikim odlikoval se je kakti diplomat poznati kardinal Gjuro Martinuzzi Utješenič, koga je dal general Castaldo vu dvoru Alvincu zagutiti, ar mu je bil sumnjiv, da drži sa Zapoljom. Znameniti vučenjak bil je Ježuvita Peter Pazman, k ga donekle smatraju magjarskim Lutherom, ar je reformiral magjarski jezik. Dičen je bil primas vučenjak Ivan Vitez, koji je vtemeljil vu Estergomu knjižnicu (biblioteku) i galeriju slikah (kipov) i pozval pjesnike (poete) vu svoj dvor. A gdo nezna za kardinala Bakača? toga d čnog junaka i zagovornika znanosti! Gdo nezna primasa Antuna Vrančića? Bilo je na nadbiškupskoj stolici vu Estergomu i nekoliko čudakov. Najveksi čudak bil je Imrog of Esterházy [1715-1744.] koji se je samo „Frater Emericus“ podpisaval, vu jednoj celici stanuvaj, živel je samo od bilinske hrane i opravljal se prosto i opravom. Njegov antipod bil je primas Kanižaj, koji se je okružil kuzavskim sjajem i navek je hital med ljudi cekine, kad je kam vun išel. Najduže od svih primasah je živel Juraj Szécheny, 102 ljeta; on je komaj postal primas da je bil 93 ljeta star. Za kralja Matijaša bil je imenovan i primas Hilopit, sin zenine

mu sestre, dečak 5 ljet star. Po Matijaševoj smrti moral je njegovog nasljednika na mesto primasa koruniti zagrebečki biskup. Hilopita su napokon stališi zvrgnuli.

Vitezi reda Marije Terezije.

Smrtjum Döpfuera opet se je broj vitezov soldačkoga reda Marije Terezije pomenjisil. Vezda još živi samo jeden velekrstnik (nadvojvoda Albrecht), jeden komander (F. Z. M. Kuhn) i 16 vitezov (general Hauser, Montenuovo, Sternberg, Nostiz, major Scherpon, generali Edelsheim, vojvoda Württemberg, Catty, Appel, Fejérvári, Piret, Pielsticker, Bechtolsheim, Wagner, admiral Sterneck i barun Montluisant) Vu inozemstvu imade sest vitezov, vsi iz kraljevskih hižah: ruski veliki knez Konstantin, napuljski kralj Ferencz, njegova braća Alfons i Ferencz, vojvoda Cumberland i saski kralj Albert. Imetek reda zadnjih se je ljetah jako povešal (povnožal) te domaći vitezi dobavju znamenite dohodke. Zvun baruna Bechtolsheima i baruna Fejérvárika vsi su vitezi prevalili 60 ljeta, pak još mir ipotraje koje ljeta, mogli brmo doživeti, da zmru vsi vitezi.

Koliko stanovnikov ima Dalmacija i Istra

Dalmacija imala je koncem ljeta 1890. 524.107 stanovnikov, a Istra 318.209 stanovnikov.

Tolvaji.

Vu Čakovcu su 11 ga o. m. v noći pri trgovcu Hirschmanu iz magazina 7 vreć žita vkrali. Ono istu noć su nekakvi lopovi vu veliki oštariji iz komore graha za 2 vreće odnesli. Tolvaje još nisu mogli vloviti.

Koliko ljudih vmira na svetu.

Izračunali su, da vsako ljeta vmira oko 33 milijuna ljudi na svetu. Od tih dohadja na dan 91.554, na vsaku vuru 3730, — a na vsaki čas 62 peršone; prema tomu vumre vu vsakoj sekundi po jeden čovek. Ljudski život iznosi poprédno 38 ljetah. Jeden fertalj od vsega ljudstva na zemlji vumre prvle nego li dostigne dobu od 7 ljetah, a polovica ju ih vumre prije sedemdesetoga ljeta. Od 10 je er ljudih samo jeden jedini doži i 100 ljetah; od vsakih 500 peršonah jeden doživi 90 ljetah, a od vsakih 100 osobah jeden doživi 60 ljetah. Oženjeni i udati žvu duže od neoženjenih i neudatih. Od 1000 ljudi 95 ih živi vu zakonskom stališu. Vu mesecih junijuš i decembru ljudi se više ženju, nego vu ostalih mesecih. Jedna osmina vsega stanovništva naše zemlje pripata k soldačkomu stališu. Od 1000 ljudih, koji dživju sedemdeseto ljeta, pripada u njih 43 svečeničkomu stališu ili političkomu, — 40 poljodstvu, 33 radničkomu, 32 soldačkomu, 29 su fiskaljiš i inžiniri, 27 su profesori, a 24 doktori.

Medjimurski kolendar.

Izlazil je Medjimurski kolendar za 1892. prestupno leto pri Fischelu Filipu vu Čakovcu. Sastavil sa medjimurski puk: Margitai Jožef urednik naših novinah. Sadržaj kolendara (IX-ti tečaj je 1) Tolnač znamenjah, Pomčanja, Početek letošnjim dobam, Kraterni posti, Visoka kraljevska hiža, Promični svetki, Orsacki patronuši, Kolendar za svaki mesec. — 2) Stoletni prorok, Duj (Napisal Glad F), Gasi ognja dok ne bukne (Pripovest, priredil Glad F.), Kralj, gušćji pastir (Pripovest od E. Kollaya), Nekaj

za kratak čas (Skresali Glad, Kollay i drn-gi) Vu kalendaru se nahadjaju 12 lépi kipi, na dalje sejmj i glasi. Cěna kolendara je 20 krajcarov. j

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Pri zlataru. — Az aranyművesnél.

— Rada bi si dva prstane kupiti. Szeretnék két gyűrűt venni.
— Izvolite, ovde ima ih dosta. Tessék, itt van elég.
— Ov vekši je ravno na moj prst. Ez a nagyobb éppen az én ujjomra való.
— A ov menjsi bude dober za mlado-

zenju. Ez a kisebb pedig jó lesz a vőlegény számára.

— Tak je! Kaj jim je cěna? Ugy van! Mi az áruk?
— Obedva dvanaest forinti. Mind a kettő tizenkét forint.
— Dobro, zadžala budem je. Jól van, megtartom őket.
— Bi jim mogel posložiti s obođici (origliu)? Talán szolgálhatnék fülbevalókkal?
— Počem su ovi? — Hogy ezek? — Dvadacet forinti. Husz forint.
— To je prebrago. Ez túldrága.
Ako mi jih date za petnaest forinti, onda budem je kupila. Ha oda adja tizenöt forintért, akkor megveszem.
— Prosim ponizno, pri nas je stalna cěna.

Kérem alázattal, nálunk szabott ár van.
— Najviše bi mogel dva forinti pustiti, ali više ne
Legfeljebb két forintot engedhetnék, de több t nem.
— Pustite tri, onda je budem taki kupia.
Engedjen háromat, akkor őket mindjárt megveszem.

— Naj vam bude!
Legyen!
— Tu su penezi!
Itt van a pénz.
— Hvala!
Köszönöm!
— Drugi tijeđen budem pak došla. Másik héten megint el fogok jönni.
— Raduval budem se.
Ötölni fogok.
— Lehku noć!
Jó éjszakát!

LOTERIJA.

Buda 6-ga decembra 1891
15 68 81 58 80

NYILTTÉR*

Eladásból fenmaradt seiyemszöveteket 25 0/0 33 0/0 és 50 0/0 százalék ellenfeleddel az eredeti áron szállít méterenkint vagy végenkint vám és posta díjmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Min- ták megrendelésre azonnal küldetnek. Leve- lekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közölttekért felelőssége nem vállal a szerkesztő.

Cena žitka Gabona áruk

1 m. mázsa. — 1 m. cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	10	—
Zab	Zob	6	20
Rozs	Hrż	9	50
Kukoricza	Kuruza	5	85
Árpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	7	25
Sárga >	> žuti	7	50
Vegyes >	> změšan	6	—

ODGOVORNI UREDNIK:

MARGITAI JOZSEF

Glavni suradnik:

GLADFERENCZ.

7271 szám 891.

Hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvényszék közhírre teszi, hogy Zsido Lenárd és társai hemusoveczi lakosoknak Kocsis György és társai ugyanottani lakosok ellen, a hemusoveczi 129 sz. tjkvben 36/2 hrsz. a. a nevezett község volt urbéres közössége tulajdonául felvett közös legelő egyenkinti felosztása iránt folyamatba tett ügyében, a meg negethetőségi kérdés eldöntésére szükséges előnyomozás és a szükséges segédadatok beszerzése végett tárgyaíási batárnapul

1892 evi január hó 4 napjának

s következő napjainak reggeli 9 óráját Dras-

kovecz-Hemusovecz községéhez Draskoveczen klttúzte, mely határnapon az 1890 évi 20326 sz. igazs. min. rendel. 5. §-a értelmében a legelőre nézve jogosultakat oly hozzáadással idézi meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkinti idézés ugy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

Nagy Kanizsa a kir. törvényszéknek 1891 évi november hó 28-iki üléséből. 938.

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc aiatli előállítására, a mely bor a természetes bortól minden sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bizonyult** különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elégséges) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Érteik el az én utólerhetetlen **Erősítő-Essen-** zem által a pálinkánál; ez kellemes és metsző- izű ad s e-upán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. kilónként (600—1000 liter- hez alkalma va.) Használata i utasítással elátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még **essentiaikat Rum, Cognac és Likörök** stb. készítéséhez utólerhetlen minőségben. Utasító vények díjtalanul csomagoltatnak a küldemény hez. *Arjegysek díjtalanul.*

Pollák Károly Fülöp

Essenc-különlegességek gyára. Prágában.

Szolid képviselők kerestetnek.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkeszti: Dr. Tolnai Lajos. Főmunkatárs: Dr. Váradi Antal
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Murányi Armin.

Előfizetési ára:

a »Hölgyek Lapja« című dívatmelleklettel s a Regénymelleklettel együtt:

Égész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A »Képes Családi Lapok« című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tenyezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írónek támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudoyánszky Gyula, Dalmady Győző Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Témerdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, úr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessai Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Poditzky Jenő, Csorba Pálóty Akos, stb.; Besiczky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárdy Mira, Kuliffay-Besiczky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina Karlovszky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike stb. stb.

A »Képes Családi Lapok« az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legelőkeltebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a legfrissebb festők műveit mutatják be.

A »Hölgyek Lapja« című havonként kétszer megjelenő dívatmelleklete a legnagyobb dívatképeket hozza, s e mellett a magyar háziasszonyok valóságos szellemi titkára, a menyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kerészlet, a há tartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyálna, s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná.

Regénymelleklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozva meg évenként az előfizetőit.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apró- magokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórjefüvenyekkel, melyeknek megfejtői érdekes jutalmakat kapnak.

Mutatószámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatall mindazoknak, a kik ez iránt — legzélszerűbeu levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár esomogolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfizetési összeget 30 kr esomogolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krajny negyedevi előfizetési díjat 20 kr. esomogolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatall egy regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismertet egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatall.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatallal és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatalla Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Teljes száma példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Arverési hirdményi kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tkalecz Ignác polsztraui lakós végrehajthatónak kkoru Tkalecz Antal, Mária és Anna végrehajtást szenvedők elleni 389 frt. tőkeövetelés és járulékaíránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő a felső domborui 50 és 42 hrsz. alatt ingatlanok 549 frt. és a f. domborui 100 sz. tljkvben 52 hrsz. a. ingatlan 207 frt becsértékean az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

1892. évi január hó 14-ikén d. e 10 órakor a felső domborui község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatni fognak.

Árverezési szándékok, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891 évi november hó 4 napján.
A csáktornyai kir. járásbíróág mint telek-könyvi hatóság. 935

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva legelőcsöb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag társhaza teték az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebben s mellett tárgyalások hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatálába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatál kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

35—52 824

Csúz, köszvény, tagszagattás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájás stb. ellen legjobb bedörzsolés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utánzósk lehetnek, ennél fogva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

KORREKTÉLY. Érdekes, nélkülözhetlen játek a hosszú téli estékre. A korrekció csak akkor valódi, ha a gyári jelvényvel, a horgonyossal el van látva.

Ezer meg ezer szülő diésérelig elismerte a híres

Horgony-Köepítészkevények

nagy nevelési értékét, jobb játek nem léteznek gyermekek és felnöttök számára. Részletekbevezekről valamint a „Kör-rejéltérvöl“ képes ábrázolásokról minden felhívást, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kelés időben gyermekek számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékokat kiváltszhatnak és megrendelhetnek. Az ábrázolásokat ingyen és bérmentesen küldetnek szét. Minden köepítészkevény a „Horgony“ jelvény nélkül közönséges és a legészéltérvöl nem alkalmas utánzósk, emel fogva minél

Richter féle Horgony-Köepítészkevény kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden álmom játekeszkevények kereskedésben 35 kr-ól 5 frt-ig és feljebb kaphatók. Richter F. Ad. és társa, óber-estr. magy. csász. és kir. szabad köepítészkevénygyár.

Bécs I. Nibelungengasse 4. Ofen, Rotterdam, London, E. C., New York 310 Broadway.

MAGAS JUTALÉKOT biztos fizetést, elöteget adok bárkinek, ki sorsjegyek és sorsjegykönyvecskék részlelfizetésére való elküldésével f. g. alkosszik.

Fuchs H. váltóüzlete

Budapest, Deák-Ferencz utca 12. 895 10 - 10

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsek. ez előtt általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemli, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatást mutatnak és bizonyították volna. Ertészedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rozsz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kölk, vértólulások, aranyér, beltúltság s hasonló bete, ségeknl. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sapkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalomakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyöngébb gyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözöb és legnehezebb betegségek után egészségük visszatérése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon meggyőzéssel, hogy mindonki, a ki ezen labdacseket egyszer használta ne vagynék győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schülerback, 1888 okt. 22 én.
Tekintetes Úr!
Aláírni kéri, hogy felelte hasznos és kitűnő vértisztító labdacsekből ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjek.
Nenreiter Ignác, orvos.

Hra che, Plöndük mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tekintetes Úr!
Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsei kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekemnél megjelent olyanajta, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és többnyára mag a holtak közt volt, ha az Ön csodálatos mého labdacsei engem nem mentették volna meg. Az Isten adja meg, Out ezért egyszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségek visszatérésére segítégl szolgáltaik.
Knifé Teréz.

Bécs Újhegy, 1887. nov. 9-én.
Mélyen tisztelt Úr!
A legforóbb köszönetemet mondám ezennel Önnek 60 éves nagyoném névelén. Az Ilté 5 éven át szenvedett gyomorhurutnál és vizkórásban, már életét is megmuta, melyről egybéként le is mondtam, minden véletlen egy dé hozt legett: Ön kitűnő vértisztító labdacseiből a azoknak általánosan használták folytán tökéletesen gyógyultam.
Legelőbb tisztelettel Weinmattl Josef.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz 27-én.
Tekintetes Úr!
Aláírni ismételtelen két 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiből. El nem mulasztatom meg nagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsek értéke felt és azok, a hol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legmegelőbb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésre ritni haluzalására Out ezennel felhatalom a om.
Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Göschelhof, Kelbach mellett, Szászlia 1886. okt. 8 án T. Úr!
Felköttem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiből 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjek. Csakis az Ön csodálatos labdacseimnek köszönhetően, hogy egy gyomor bajból, mely engem 6 éven át gyöbört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyani, a minden legforóbb köszönetemet kifejezem, vagyk tisztelettel.
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserho J.féle, az „arany bírodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaz, 1 frt 0 kr-ba kerül; bérmentelen utánvéte küldésén 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ősszeg előlbeni bekdülésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéss együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomagja 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözöb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kériük csakis Pserhofer J.féle vértisztító labdacseket kivetelni és csakis azok tekintetétől valódiaknak, melynek használatai utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazonos alírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykezőcs. gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszs bajok u. m.: gerincz egy-béntelom, tagszagattás ischiás, migraine, ideges fogfájás, 16fájás, fultsagattás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hejkenőcs Pserhofer J.-től. óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól. ótis és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkána z. sebes- vagy gyuand-mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagyfajlzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra minden idült sebok, mint legelőbb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általán san ismert kitűnő házi-hüges stb. ellen. 1 füvecke ára 30 krajcar. 2 füve bérmentve 1 frt 50 krajcar.

Élet-esszencia (prágai esőppök), megroa- és mindennapi altesti bajok ellen kitűnő háziszer. 1 füvecke 22 kr. 12 füve 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. től. Kitűnő háziszer a rozsz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés gyomorgéges, gyomorhöz, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy füve 50 krajcar.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg- és tisztítási aláb-izzadást s az általt kezdődő kellemetlen szagot éppen arta a labellit és mint általában szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy füve 40 krajcar bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az sztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek — Postai megrendések a leggyorsabban eszközöltetik ha a pénzeszög előre beküldetik; nagyobb megrendések utánvéttel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az ő-szeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebb k.

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesel bíró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.
A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divatból! hanem egy örök
emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden
műveltséggel bíró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI
és

ÜJJEVI

alkalomra **választékosan** rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb
irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem,
ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

**ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és
imakönyvekből, fénykép-albumokból**

a legremekebb kiállításban, **írómappákból** (teljesen fölszerelve), **íróasztali tintatartókból**,
valamint a legujabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szives figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedő

NAGY-KANIZSÁN,
és Csáktornyan.

☛ Vidéki megbízások kiváló figyelemmel eszközöltnék.

Arverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 103 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 4012/91. számú végzése által Reichenfeld Jakabné nkanizsai lakos végrehajtató javára Zadravec Imréné sz. Kanizsai Mária Kanizsai Imre és Kanizsai Jakab szent. máriai lakosok ellen 360 frt 21 egynegyed kr tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kiegészítő végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 365 frtra becsült lovak, szarvas marhák és kukoriczakasból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladásra elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Szt.-Márián alperesek házában leendő eszközésére

1891. évi december hó 17-ikén d. u. 2 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatul fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kell Perlakon, 1891. december 3-án.

MEGYERCSI GÉZA

940! kiküldött kir. végrehajtó.

4016|tk. 91.

Arverési hirdetés kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Janusits Vidané szül. Dvorscsák Katalin végrehajtónak Habian Balás végrehajtást szenvedő elleni 24 frt, 24 kr. és 12 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő a beliczai 439 tk. 51. 167. 196. 483 és 724 hrsz. slatt ingatlanokból és legelő illetményből Habian Balást illető egy nyolczad része 401 frt becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1891. évi december hó 29-ikén d. e. 10 órakor

a beliczai község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatul fognak.

Árverezni szándékozók, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, ki jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891 évi október hó 21 napján.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság. 936

Feltűnést keltő újdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázní és szabni a cs. k. kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezér meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

szélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is.

Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven csak 3 frt. — Szétküldés naponta kétszer utánvétel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. — Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs II. Unteré Donaustrasse 49.

Főraktár: Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrást-ut 49. szám alatt.

Hirdetés.

DRÁVA-EGYHÁZ (Czirkovlyán) község előjárósága részéről közhírré tételük, hogy az általa magas államtól kizárólagos jogosultsággal bérbe birt

Italmérési és fogyasztási adószedési jog

jövő 1892. évre f. évi december 20-án d. u. 2 órakor bérbe adatik.

A mire árverezni szándékozók meghivatnak.

Dráva-Egyház, 1891. évi december hó 7-én

ifj. Kutnyák Mihály,

bíró.

931 1—1

Árverési hirdetés.

LÉGRÁD mezőváros előjárósága által ezennel közhírré tételük, miszerint a város tulajdonát képező jogok és tárgyak az alább következő napokon és helyeken

nyilvános árverés útján el,

illetőleg bérbe fognak adatni; és pedig:

1. A gyurgyánczi erdőben levő épület és gazdasági használatra alkalmas tölgyfa törzsek a mura-kereszturi vasuti állomástól $\frac{1}{4}$ órányira fekvő gyurgyánczi erdőben a helyszínén folyó évi december hó 16-án délelőtt 9 órakor.

2. A drávai alsó- és felső révjog az 1892. évre f. évi december hó 20-án délután 2 órakor, Légrád mezőváros tanácstermében. Kikiáltási ár az alsó (vasuti) révnek 1000 frt, a felső révnek 500 frt.

3. A piaczi helypénzszedési jog az 1892. évre f. évi decz. hó 21-én d. e. 9 órakor Légrád mezőváros tanácstermében. Kikiáltási ár 500 frt.

4. A Mura és drávai halászati jog az 1892, 1893 és 1894. évekre f. évi december 21-én délelőtt 9 órakor Légrád mezőváros tanácstermében. Kikiáltási ár 50 frt.

5. A 458. népsorszámu egyemeletes lakóház a hozzátartozó udvar, kert és gazdasági épülettel 1892, 1893, és 1894. évekre Légrád mezőváros tanácstermében. Kikiáltási ár 270 frt.

6. A kis szanyari dűlőben fekvő kavicz telep 1892. évre f. évi decz. hó 21-én d. e. 9 órakor Légrád mezőváros tanácstermében. Kikiáltási ár 80 frt.

A melyekre vonatkozó árverési feltételek Légrád mezőváros házában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Légrádon, 1891. évi december hó 10-én

Kováts Gyula,

jegyző.

939 1—1

Grangya Emil,

városbíró.